

JAVNA USTANOVA DOM ZDRAVLJA KANTONA SARAJEVO	
<i>NASLOV PROCEDURE:</i>	Strana 1/3
Procedura zbrinjavanja farmaceutskog otpada (18 01 09)	
<i>VRSTA PROCEDURE: Radna procedura</i>	Jedinstveni broj procedure: 88/20-02
	<i>Važi do:</i> Juli/2023.god.

1. OPŠTA IZJAVA O POLITICI

Ovom Procedurom se reguliše proces prikupljanja, razvrstavanja, skladištenja, evidencije i transporta farmaceutskog otpada JU Dom zdravlja Kantona Sarajevo sve do krajnje predaje operateru za zbrinjavanje farmaceutskog otpada iz JUDZKS.

Procedura proizilazi iz Plana o upravljanju farmaceutskim otpadom u BiH (Službeni glasnik Bosne i Hercegovie, br. 23/11)

Cilj procedure je pravovremeno sprječavanje onečišćenja i smanjenje posljedice po zdravlje ljudi i okoliša, te upravljanje farmaceutskim otpadom u JUDZKS (u daljem tekstu otpad) na način koji osigurava:

- a) Minimalno nastajanje otpada;
- b) Smanjenje nastalog otpada po količini;
- c) Odlaganje otpada prihvatljivo za životno okruženje.

U obzir se uzimaju ekološke beneficije i ekonomska računica.

2. PODRUČJE PRIMJENE

- Sve Organizacione jedinice JUDZKS
- Sve medicinske službe JUDZKS

3. DISTRIBUCIJA I NADZOR

3.1. Direktori i glavne medicinske sestre-tehničari OJ JUDZKS i odgovorna lica službi su dužni upoznati sve uposlenike o ovoj Proceduri.

3.2. Ovaj dokument mora biti dostupan svim uposlenicima JUDZKS.

3.3. Svi uposlenici JUDZKS su odgovorni za primjenu ove Procedure.

3.4. Šefovi medicinskih i nemedicinskih službi JUDZKS, odgovorne medicinske sestre-tehničari službi JUDZKS obavljaju stalni nadzor primjene Procedure.

3.5. Direktori, glavne medicinske sestre-tehničari OJ JUDZKS, referent za infektivni otpad JUDZKS obavljaju periodični nadzor i provjeru pravilnosti primjene Procedure.

4. PROCEDURA

4.1. Farmaceutski otpad (u daljem tekstu otpad) obuhvata:

- Lijekove kojima je istekao rok upotrebe;
- Lijekove promjenjenih organoleptičkih osobina (izgled, boja, okus, miris);
- Lijekove oštećene ambalaže, odnosno pakiranja;
- Lijekove za koje je laboratorijskom kontrolom utvrđeno da ne odgovaraju propisanoj kvaliteti;
- Medicinska sredstva koja više nisu u upotrebi i neispravna medicinska sredstva;
- Primarna ambalaža lijekova (prazne ampule lijekova, vakcina i sl.)

- Neispravni lijekovi i farmaceutske supstance se moraju odmah ukloniti i na adekvatan način odložiti.

- Otpad mora biti propisno obilježen, te posjedovati popratni zapisnik sa popisom otpada i procjenjenim količinama.

4.2. Po utvrđivanju da je farmaceutski oblik lijeka postao farmaceutskim otpadom, zdravstveni radnik je dužan upoznati odgovornu medicinsku sestru-tehničara, a ista glavnu medicinsku sestru-tehničara OJ, evidentirati i odložiti na odgovarajuće mjesto i čuvati pod ključem do trajnog zbrinjavanja farmaceutskog otpada.

4.3. Na mjestu nastanka farmaceutski otpad se prikuplja u kontejnere označene oznakom „Farmaceutski otpad“, zatim odlaže u zelene PVC kese koje se do krajnjeg zbrinjavanja čuvaju u Prostoriji za medicinski otpad u OJ.

4.4. Prilikom predaje farmaceutskog otpada vozaču medicinskog otpada u JUDZKS prema operateru na krajnje zbrinjavanje, farmaceutski otpad treba biti zatvoren u zelene PVC kese, koje radi bezbjednosti transporta trebaju biti spremljene u kartonske kutije.

4.5. Odgovorne osobe za razvrstavanje farmaceutskog otpada su:

- Lica koja u svom poslu rukuju sa svim farmaceutskim oblicima lijekova
- Odgovorne medicinske sestre-tehničari medicinskih službi JUDZKS (koje imaju farmaceutski otpad)
- Glavne medicinske sestre-tehničari Organizacionih jedinica JUDZKS

4.6. Skladištenje farmaceutskog otpada

- Na nivou svake OJ i lokaliteta potrebno je obezbjediti prostoriju za skladištenje medicinskog otpada, sa natpisom „**Prostor za medicinski otpad**“, u skladu sa Uredbom o selektivnom prikupljanju, pakovanju i označavanju otpada (Sl. novine Federacije BiH, broj 38/06)

- Svaka OJ JUDZKS ima **centralno skladište** u koje se prikuplja medicinski otpad iz područnih ambulanti, a područne ambulante imaju **privremena skladišta**.

- **Skladištenje se vrši u skladu sa Planom upravljanja medicinskim otpadom.**

- U cilju dobrog upravljanja lijekovima obavezno jednom mjesečno se vrši provjera zaliha farmaceutskih proizvoda u svakoj službi. Evidencija farmaceutskih proizvoda se vodi prema priloženoj tabeli, a za čiju organizaciju su zadužene odgovorne sestre-tehničari službi JUDZKS.

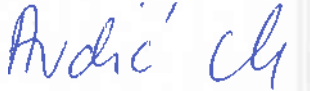

Služba _____						
Datum	Naziv farmaceutskog otpada	Datum proizvodnje	Rok trajanja	Količina	Potpis	Primjedba

4.7. Transport farmaceutskog otpada

- Transport farmaceutskog otpada iz Centralnih objekata JUDZKS prema ovlaštenom distributeru vrši namjensko vozilo za medicinski otpad JUDZKS.
- Tokom primopredaje farmaceutskog otpada, isti treba biti izvagan i praćen specifikacijom farmaceutskog otpada. Specifikaciju na nivou OJ je dužna sačiniti glavna medicinska sestra - tehničar i upoznati direktora OJ, te istu predati na protokol Ustanove, za referenta za infektivni otpad JUDZKS.
- Jedan primjerak specifikacije treba sačuvati u Organizacionoj jedinici, radi evidencije nastalog farmaceutskog otpada.

5. REVIZIJA

Revizija ove Procedure vrši se svake tri godine, po potrebi i ranije.

Uradio	Ime i prezime / radna grupa	Verifikacija (potpis)
	Pomoćnik G.D.za organizaciju i poboljšanje kvaliteta i sigurnosti JUDZKS Mr. sc. med. prim. dr.Milan Mioković, spec P/O medicine	
	Odgovorna sestra P/O medicine OJ Vogošća Mr.sci.oec.Mediha Avdić, dipl.med.sestra, član Odbora	
	Referent za infektivni otpad JUDZKS Mediha Zulić, dipl.med.sestra, član Odbora	
Pregleda/saglasan	Pomoćnik G.D.za organizaciju i poboljšanje kvaliteta i sigurnosti JUDZKS Mr. sc. med. prim. dr.Milan Mioković, spec P/O medicine	
Datum usvajanja	Generalni direktor JUDZKS Dr.Muhamed Ahmić, spec neuropshijatar	